

KOLOTOČ

Divergentní metoda

Využití metody: Generování nápadů

Facilitátor: ano

Ideální počet účastníků: 5 - 25 (záleží na čase, 25 lidí = 30 minut)

Základní pomůcky: Formuláře se žárovkou nebo obdélníky

Příklad použití metody:

Získ maximálního počtu návrhů na řešení konkrétního problému.

Generování maximálního počtu námětů z různých úhlů pohledu na problém.

Vhodná aplikace:

Chceme-li zabránit vzájemnému napadání názorových oponentů.

Chceme-li maximálně zapojit všechny účastníky do společné tvorby a využít jejich nápady, popř. zajistit jejich spoluodpovědnost za pozdější výsledek.

Chceme-li zajistit maximální koncentraci všech účastníků na všechny vyslovené návrhy.

Pro zajištění maxima nápadů v krátkém čase, jako strukturovaná varianta brainstormingu.

Jednoduchá metoda, která je rovněž aplikací brainwritingu, někdy se jí říká „výrobní pás na nápady“ nebo „fabrika na nápady“.

FABRIKA NA NÁPADY (OBDÉLNÍK)

Krok 1

Facilitátor (vedoucí) přivítá účastníky, sdělí důvod setkání a vysvětlí průběh celé metody. Poté si všichni společně dohodnou pravidla, která budou respektovat. Zde je důležité pravidlo, že účastníci při práci mlčí a celou dobu, kterou mají na každý formulář, pracují.

Krok 2

Facilitátor dá členům skupiny instrukce k práci. Nejprve definuje jasný cíl.

Příklad:

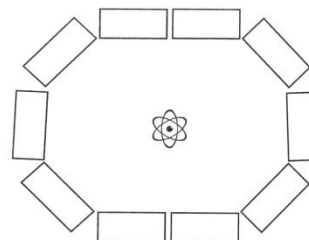
„Popište novou činnost, kterou chcete rozjet.“

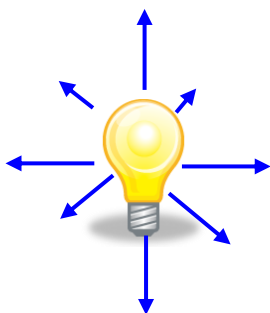
„Napište problém, který byste rádi vyřešili.“

Krok 3

Skupina sedí kolem stolu tak, že sousedé na sebe dosáhnou. Každý dostane speciálně upravený formulář A4 (viz obrázek vpravo). Každý pracuje na svém tématu, jež si sám zvolí. Doprostřed formuláře napíše hlavní téma, kterým se chce zabývat. Do obdélníčků rozepíše oblasti, ze kterých se téma skládá. K oblastem pak připisuje maximum nápadů, které ho napadnou. Tato první část trvá 3 - 5 minut.

Na znamení facilitátora každý účastník podá svůj list sousedovi vlevo. Ten si nápady přečte a připiše své připomínky nebo nápady nové – cokoliv, k čemu byl inspirován. Na to celé má už jen 1 minutu. Po jedné minutě, na znamení facilitátora, podá svůj list opět sousedovi vlevo. Listy s nápady tak putují skupinou jako na kolotoči, nápadů a námětů na formuláři přibývá. Každý list oběhne celý stůl. Je-li účastníků například 20, získá každý z nich během 25 minut celou řadu námětů na řešení svého tématu.

Formuláře mohou mít různou podobu. Místo obdélníků může být na formuláři nakreslena žárovka na rozvícení mysli. Ke špičkám šipek se pak píše oblasti vztahující se k řešení hlavního tématu, náměty k jednotlivým oblastem se připsují okolo šipkových čar.

Krok 4

Každý účastník si přečte svůj původní papír. Názory, které se mu zdají nosné, prezentuje ostatním.

Poznámka: Tato metoda může být použita ke sběru nápadů pro jednotlivce (např. jaké aktivity a činnosti mohou provádět v rámci připravovaného projektu ke zvýšení populace v regionu). Po jednom kolečku je formulář popsán desítkami inspirativních námětů, což odpovídá očekávání účastníka. V tom případě není třeba s tímto formulářem dále pracovat, zpracování je na jednotlivci, pro něhož byly nápady sbírány.

Krok 5

Účastníci individuálně nebo ve skupinách cca po 4 - 5 lidech vyberou celkem 5 – 10 námětů, ty přepíší na nalepovací kartičky 5x5 cm.

Krok 6

V následujících krocích už probíhá metoda standardním způsobem – zástupce jedné skupiny přečte náměty ze svých kartiček a vylepí. Další přidávají své kartičky ke kartičkám tematicky podobným. To znamená, že si účastníci setkání třídí kartičky podle oblastí.

Kroky 7 - 10

V dalších krocích se s nápady pracuje dále – viz předchozí metody.